

1889

KOLDE FØDDER

BENNY ANDERSEN

AARHUS TEATER, STIKLINGEN

KOLDE FØDDER

skuespil af Benny Andersen

Iscenesættelse
GEIR SVEAASS

Scenografi
JANE WESSELY

Medvirkende:

Solvejg Lone Rode

Poul Svend Dam

Regissør: Jan Bach
Suffli: Ingrid Gottschalck
Lysass.: Lars Halbye
Belysningsmester: Niels Emil Larsen
Tonemester: Jens Ravn
Scenemester: Kai Johansen
Malersal: Jens Anker Olsen
Skræddersal: Hanne Gissel

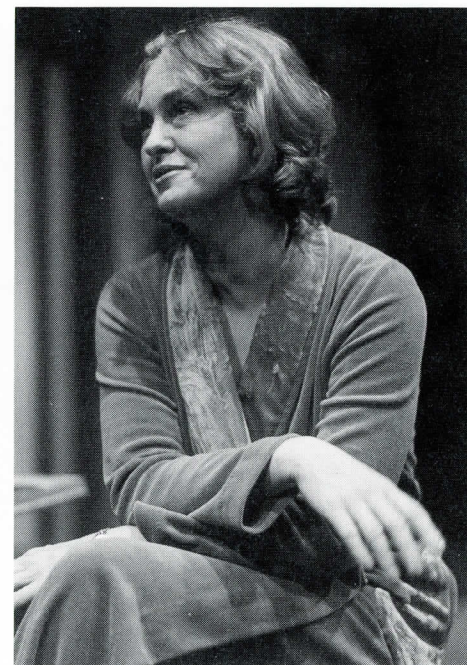
Frisør: Joan Gylling
Rekvisitører: Frode Sørensen og Viggo Jensen

Programredaktion: Steen Mourier
Foto under prøve: Rolf Linder
Programforside og plakat:
Hans Oldau Krull
Tryk: Kanne Tryk, Århus

Produktionsleder: Jørn Walsøe
Overregissør: Max Hansen

Teaterforlag: Danske Dramatikeres Forbund

Teaterchef: Jacob Kielland
Premiere 13. december 1980
Aarhus Teater Stiklingen

Solvejgs egen vej

Første gang vi møder Solvejg er i hendes lejlighed. Det er i hvert fald første gang, vi lægger mærke til hende, for vi kan godt have mødt hende før på gaden, i bussen eller i en forretning uden at have lagt mærke til hende. Solvejg er på mange måder en »almindelig« kvinde, men alligevel er hun kun én person, og derfor ligeså lidt almindelig som mennesker nu engang er, når man lærer dem nærmere at kende hver for sig. For sommeren 1955 levede Solvejg hos sine forældre et sted i Jylland, i hvert fald har hendes møster Elin en gang sagt, at hun sådan ville ønske Solvejg kunne blive »lykkeligt« og sikkert gift med en toldinspektør i Padborg eller Kruså – et sikkert velment håb, det store barn kun morrede sig over. Fra hjemmet blev det alligevel umærkeligt indpodet, at en god ægtemand og et stabilt familieliv var, hvad der ventede datteren. Solvejg skulle nok finde sin plads i livet, hun var jo sådan en god pige.

Som stor pige læste Solvejg en bog om psykologi og neuroser, og hun syntes straks, hun led af de mest interessante symptomer. Dengang talte man ikke om nerver, sådan som det er normalt i dag, og moderens kommentar til det spørgende barn var blot: »Du har værs'go' ikke at have nerver, vi har slet ikke nerver her i familien«. Og faderen brugte endnu engang sit valgsprog, som Solvejg mange gange hørte i løbet af sin barndom: »Lad nu være med at gøre et stort nummer ud af det.« Det var deres form for »hjælp«, de tog livet som det kom. Måske havde Solvejg tidligt lært at gøre det samme.

Hun havde i hvert fald taget både drømmen om familielivet og mødet på livet som sådan med sig, da hun efter sommerferien 1955 var rejst til København for at starte uddannelsen som kontorassistent. Forældrene forsøgte kærligt at dæmpe datterens spændte forventninger til de nye muligheder i storbyen. De mente dog ikke, at fristelserne var større, end at det var forsvarligt at lade deres datter rejse hjemmefra og bo alene på et værelse. Det var trods alt kun for en kortere periode – Solvejg var snart moden til at sætte bo.

Hun fik snart veninder på kontoret i det dengang nystartede firma Scandinavian Security Electronics. De gik ud lørdag aften sammen, og i kaffepauserne på kontoret holdt de ind imellem liv i deres fælles drøm om at finde den »rigtige« mand (han findes ligeså lidt som den almindelige kvinde), at indrette et »dejligt« lille hjem og få mellem 2 og 4 børn. Det værste der kunne ske for Solvejg og de andre unge piger var at ende som hende »havgassen«. Hun var deres overord-

nede, altid sur og mindst 40 år gammel. Det var vist noget med, at hendes forlovede forlod hende kort inden brylluppet, og siden var alt liv sivet ud af hende, og nu var der kun havgassen tilbage.

Det varede ikke længe, før Solvejg mødte den »forkerte« mand, Poul hed han, en ung fremadstræbende fyr fra salgsafdelingen. Pouls eneste »fejl« var, at han allerede var gift, endda med en rig datter af den bedste familie.

Det skete en aften i efteråret 1955. Efter fyraften skulle der skrives nogle breve, og her så Poul og Solvejg hinanden rigtigt for første gang. Han dikterede sine breve, og kiggede ikke på hende, men ud i luften for at koncentrere sig. Kun når hun standsede ved svære fremmedord eller tekniske udtryk måtte han se på hende og stave. Det blev sent, og han ville tilbyde hende en taxa hjem, men havde ingen penge på sig. Det endte med – selvom hun svagt fik sagt, at det slet ikke var nødvendigt – at han kørte hende hjem. Hvem der først lændede sig ind mod den anden, kan ingen af dem huske, men det skete den aften, og heller ikke mere.

I dag møder vi Solvejg 25 år efter i hendes lejlighed, der ligger i omegnen af København. Hendes tanker vandreri tilbage i tiden, og hun forsikrer sig selv om, at hun har gjort det rigtige. Til slut stikker tankerne hovedet ind i fremtiden, og hun kommer i tvivl. Solvejg forbereder en lille fest for vennerne Hugo og Karin, og for datteren Pia. Hun venter også Poul, som hundrede gange før. Han er far til Pia, men er aldrig blevet Solvejgs mand; det vil sige, de er aldrig blevet gift. I 25 år har de delt livet som mand og kvinde, men ikke som husbond og hustru.

Solvejg drømte nok om en anden tilværelse, men har måttet vælge mellem de muligheder livet tilbød, og det er altså endt med rollerne som alenemor, udearbejdende og elskerinde til Poul. Han har været gift alle årene, og Solvejg har sagt »nej« hver gang, han talte om at lade sig skille for at blive gift med Solvejg. Solvejg ville få dårlig samvittighed, hvis hun brød ind i Pouls ægteskab. Hun har kun bedt Poul om én ting, det var for ca. 20 år siden, da hun spurgte ham, om han ville være far til hendes barn. En modig beslutning for en enlig kvinde dengang i slutningen af 50'erne.

I dag er Solvejg afdelingsleder og Poul »dynamisk« salgschef i firmaet. Solvejg har været dynamoen. Hun er i det hele taget en selvstændig kvinde – tvunget af omstændighederne!